

<https://doi.org/10.15388/SMVK.2026>

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVIII KONFERENCIJA

Vilnius, 2026 m. gegužės 8 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF
mokslo specialistė Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2026

Mokslo komitetas:

dr. Mindaugas Kvietkauskas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Lina Malinauskienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
dr. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
dokt. Ignas Karnas
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
jaun. asist. dr. Andrius Žučenka
jaun. asist. Ieva Kubiliūtė
prof. dr. Pranas Šerpytis

lekt. Artūras Mackevičius
asist. dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
prof. dr. Kristina Ryliškienė
asist. dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
gyd. rez. Kristina Lialytė
gyd. rez. Viktorija Mickevičiūtė
asist. dr. Dalia Krivaitienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
lekt. Mykolas Udrys
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
vyr. lekt. dr. Andrius Bleizgys
gyd. rez. Dominykas Budrys
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dokt. gyd. rez. Ugnė Mickevičiūtė
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigita Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Austėja Zubauskaitė
Giedrė Zdanavičiūtė
Arshia Tabassum Abdul Rahman
Ieva Jankūnaitė
Gabija Balčiūnaitė
Gabrielė Gudelytė
Marija Šarnauskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gabrielė Jurytė
Kornelija Klinkaitė
Nursat Gazizov
Sofija Šestak
Mindaugas Smetaninas
Deimantė Šerniūtė
Eva Kriaučiūnaitė
Edas Leščinskis
Agata Bruzgul
Erika Vaitkutė
Ugnė Mickutė

Gabija Mūraitė
Augustė Melaikaitė
Artemij Morozov
Raminta Kastecakaitė
Gustė Šuliauskaitė
Karolina Karneckaitė
Eglė Žulpaitė
Sylvia Rogoža
Gabrielė Jonauskaitė
Agnė Vasiulytė
Rūta Uksaitė
Roman Blinov
Marija Sarafinaitė
Eglė Valčiukaitė
Paulė Kergytė
Milda Černytė
Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Greta Ramonaitė

Silvija Černiauskaitė
Danial Heidar
Edgaras Zaboras
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Achila Kasandra Lunkė
Meda Petrylaitė
Ernestas Gulbickis
Radvilė Kadytė
Julija Šnipaitytė
Smiltė Vaišvilaitė
Evelina Dakševičiūtė
Alicija Šavareikaitė
Elinga Inčirauskaitė
Milda Eleonora Griciūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2026

© Vilniaus universitetas, 2026

ELEKTRONINĖS VAISTŲ SĄVEIKŲ TIKRINIMO SISTEMOS TAIKYMO KLINIKINĖJE PRAKTIKOJE VERTINIMAS

Autorė. Emilija LATAKAITĖ, III kursas.

Vadovė. Silvija ŽIOGAIĖ, VU MF Biomedicinos mokslų institutas, Farmacijos ir farmakologijos centras.

Tikslas. Nustatyti elektroninių vaistų sąveikų tikrinimo sistemų (VSTS) efektyvumą ir taikymo užsienio šalių klinikinėje praktikoje ypatumus bei palyginti su Lietuvoje naudojamos ESPBI IS vaistų sąveikų tikrinimo funkcionalumu.

Metodai. Mokslinės literatūros paieška atlikta PubMed duomenų bazėje. Mokslinių straipsnių atrankai pasirinktas 2016–2026 metų laikotarpis ir raktažodžiai: „drug interactions“, „drug-drug interactions“, „clinical decision support system“. Į analizę įtraukti moksliniai straipsniai, kuriuose tirtas e-VSTS efektyvumas ir klinikinė reikšmė. Bendradarbiaujant su ekspertais iš LR SAM išanalizuotas ESPBI IS vaistų sąveikų tikrinimo funkcionalumas.

Rezultatai. Mokslinės literatūros analizės metu apžvelgti 16 straipsnių. Atskiruose tyrimuose nustatytas įspėjimų apie vaistų sąveikas dažnis svyravo 2,67% – 7,69 %. Sisteminės apžvalgos ir metaanalizės duomenimis, apjungus kelių tyrimų rezultatus, bendras įspėjimų dažnis siekė 13% (95% PI: 5–24). Ignoruotų įspėjimų rodiklis siekė 68,2% – 97,3 %, metaanalizės duomenimis vidutiniškai 90% (95% PI: 85–95 %). Vaistų sąveikų paplitimas tarp pacientų buvo reikšmingas. Visų tyrimų atveju e-VSTS tikrino teorinę vaistas-vaistas sąveikos galimybę, taip generuodamos didelį kiekį kliniškai nepagrįstų įspėjimų apie sąveikos nulemtą nepageidaujamų reiškinį atsiradimo galimybę ir sukurdamos „įspėjimų nuovargio“ fenomeną. Tyrimai parodė, kad, priklausomai nuo sąveikos sunkumo ir VSTS optimizavimo lygio, 45,4% – 96,8% atvejų įspėjimų nepaisymas pagrįstas. Išanalizavus ESPBI IS vaistų sąveikų tikrinimo funkcionalumą sudarytas vaistų sąveikos tikrinimo algoritmas. Nustatyta, kad sistema aktyviai generuoja sąveikos įspėjimus E.recepto skyrimo lange. Sistema nustato teorinę sąveikos galimybę tikrinimo metu neįtraukiant daugiau paciento sveikatos duomenų.

Išvados. Dėl vyraujančio aukšto įspėjimų ignoravimo rodiklio būtina optimizuoti VSTS įspėjimus sąveikos tikrinimo metu įtraukiant daugiau paciento sveikatos duomenų. Nors VSTS plačiai naudojamos, trūksta aukštos kokybės įrodymų, kad vaistas-vaistas sąveikų įspėjimai reikšmingai mažina nepageidaujamas reakcijas. Daroma prielaida, kad Lietuvoje naudojamos ESPBI IS vaistų sąveikų tikrinimo funkcionalumas taip pat nėra efektyvus. Būtina atlikti išsamią šios sistemos analizę siekiant nustatyti, kaip sistema naudojama, kokią įtaką daro sveikatos priežiūros specialistų elgesiui bei pacientų gydymo išeitims.

Raktažodžiai. Vaistų sąveikos; vaistų sąveikų tikrinimo sistema; klinikinų sprendimų palaikymo sistema.